

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
: กรณีศึกษากล้าเมืองออน กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายอภิวัฒน์ ธีระวาสน์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ไพรัช	กรรมการ
	อาจารย์อโนทัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีตำบลเมืองออน ของคณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านสหกรณ์ 2 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านสหกรณ์ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จากอดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาบทบาท ศักยภาพ และความพร้อมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น พร้อมกับการหาแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ (1) คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านที่เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เจ้าอาวาสวัดตำบลเมืองออน คณะกรรมการบริหารตำบลเมืองออน ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดการตำบลเมืองออน (2) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแม่ออน หัวหน้าส่วนราชการในเขตกิ่งอำเภอแม่ออนที่ปรึกษาคณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสังกัดหน่วยราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนให้คำแนะนำและสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว (3) ประชาชนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมบริเวณตำบลเมืองออน การศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้วิธีการสัมภาษณ์

การศึกษานี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ความเป็นมาของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบริเวณตำบลเมืองออน เป็นผลมาจากความเชื่อทางพุทธศาสนา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักบุญแห่งล้านนาไทย คือ ครูบาศรีวิชัยได้ริเริ่มให้มีการบูรณะถ้ำจนได้รับการนับถือให้เป็นแหล่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และต่อมาภายหลังได้รับการพัฒนาโดยงบประมาณของทางราชการมาโดยตลอด

2) บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในด้านการประชุมสัมพันธ์ ยังอยู่ในระดับต่ำสำหรับบทบาทในการจัดการตลาดยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด

3) บทบาทในการสำรวจ ค้นหา และการก่อสร้างทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้มีการพยายามจะพัฒนาถ้าอื่น ๆ ในบริเวณเดียวกันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยงบประมาณจากหน่วยงานราชการเป็นหลัก

4) บทบาทในการบริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าด้านการจัดเก็บผลประโยชน์ได้พัฒนาตนเองจากการส่งรายได้ให้เป็นของอำเภอ เปลี่ยนมาเป็นรายได้ของท้องถิ่นเอง ด้านการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายได้มีการกระจายรายได้ไปส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเพื่อชุมชน โดยมีการวางกฎเกณฑ์ ซึ่งคณะกรรมการและประชาชนจะได้รับทราบและอนุมัติก่อน ด้านการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวได้มีการจัดบุคลากรรับผิดชอบด้านต่าง ๆ ในบริเวณรอบ ๆ ถ้า โดยเปลี่ยนเวรกันรับผิดชอบ สำหรับการจัดการให้บริการด้านสาธารณูปโภคได้จัดให้มีบริการแก่นักท่องเที่ยว บทบาทในการวางแผนปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยว คณะกรรมการหมู่บ้านยังมีการดำเนินการในระดับค่อนข้างต่ำ ในด้านการจัดการด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยได้มีการประสานกับสถานีตำรวจ โดยจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจสถานที่ทุกวัน อีกทั้งมีมาตรการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวยามฉุกเฉิน และการป้องกันไฟไหม้ป่าในบริเวณโดยรอบถ้าอีกด้วย

Thesis Title	Role of the Village Committee in Tourism Management : A Case Study of Muang-on Cave Mae-on Sub-Administrative Division, Chiang Mai Province		
Author	Mr. Apiwat Theerawaad		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee	Prof. Dr. Manat Lecturer Pairat Lecturer Aothai	Suwan Trakarnsirenon Watlanaporn	Chairman Member Member

ABSTRACT

The purpose of this research was to study Tourism Management by performing a case study of Muang-on Cave, Mae-on and the past and present role of the Village Committee of Baan Sahakon Village 2, Group 2, which is a subdivision of the Baan Sahakon, Mae-on Sub-administrative Division, Chiang Mai. This study ascertained the full capability of the Village Committee in Tourism Management in the locality. A directive was made ready to fit with current conditions.

Example groups were as follows (1) The Village Committee; people of the village; the Abbot of Wat Maung-on Cave Committee, which had the role of Maung-on Cave Management. (2) Deputy District Officer, Master of the Mae-on Sub-administration Division; Master of the government, Mae-on Sub-administration Division; and Adviser to the Village Committee and government in introducing support for tourism. (3) People of the village; and tourists who visited the cave. An interview was used to study these example groups.

This research analyzed statistics to describe and comprise frequency and percentage, and conclusions were formed, as follows :

1) One reason for Tourism Management in Muang-on Cave is a result of Buddhism, especially the efforts of Kru Bar Sri Wichai, Cleric of Thai Lanna, who started to restore and upgrade the cave as a sacred place so as it may continue to develop with support from the government.

2) The Village Committee's role in public relations is still inadequate, and their Marketing Management role has not yet begun.

3) Surveys should be performed, and searching for and building natural resources for tourists should be carried out. The cave should be developed as a tourist attraction using government support as a basis.

4) The role of Tourism Management is to develop an income for the Amphur, which will, in turn, create revenue for the District. Donations to cover expenses have to be evenly spread so as to encourage and develop the activities of the team and avoid limitations in standard. The Village Committee knows that it must advance and appoint a person responsible for the cave in order to maintain it as a tourist attraction. This responsibility should entail problem solving and a Service Management that will act as a public utility for the tourist. Current safety measures and security, which are carried out by the people, are below standard and the Village Committee should introduce Safety Management. They should coordinate activities with the police and authorize policemen to constantly patrol the premises. There should also be a list of rules that would help tourists in a time of emergency and safeguard against fire in the cave zone.